

Atsinaujinančioji energija Europos energijos vidaus rinkoje

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl dabartinių atsinaujinančiosios energijos uždavinių ir galimybių Europos energijos rinkoje (2012/2259(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Atsinaujinančioji energija – reikšmingas Europos energijos rinkos objektas“ ir į susijusius darbinius dokumentus (COM(2012)0271),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 194 straipsnio 1 dalį,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Energetikos veiksmų planas iki 2050 m.“ (COM(2011)0885),
 - atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančią bei vėliau panaikinančią Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB¹,
 - atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą, pridedamą prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (SEC(2008)0057),
 - atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo²,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančią Direktyvą 2003/54/EB³;
 - atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančią Direktyvą 2003/55/EB⁴;
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Regioninės plėtros komiteto ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomones (A7–0135/2013),
- A. kadangi trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais daugėja atsinaujinančiųjų išteklių energijos, įeinančios į Europos energijos rūšių derinį, ir kadangi atsinaujinantieji

¹ OL L 140, 2009 6 5, p. 16.

² OL L 326, 2011 12 8, p. 1.

³ OL L 211, 2009 8 14, p. 55.

⁴ OL L 211, 2009 8 14, p. 94.

energijos ištekliai nemažai prisideda užtikrinant saugų, nepriklausomą ir įvairų mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančios energijos tiekimą Europai;

- B. kadangi atsinaujinančiųjų išteklių energijos tiekimo potencialas Europos mastu dar neišnaudotas;
- C. kadangi dėl to, kad Europos energijos rūšių derinyje vis didesnę dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, itin svarbu plėsti esamus tinklus ir IT infrastruktūrą;
- D. kadangi energijos rūšių derinio diversifikacija priklauso nuo daugybės atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų (hidroenergija, geoterminė energija, saulės, jūrų, vėjo energija, šilumos siurbliai, biomasė, biodegalai), kurias taikant teikiamos tokios paslaugos, kaip elektra, šildymas ir vėsinimas bei transporto sprendimai;
- E. kadangi energetikos politika turi būti vykdoma nuolat atsižvelgiant į tiekimo saugumo, konkurencingumo, ekonominio veiksmingumo ir aplinkos tvarumo tikslų pusiausvyrą;
- F. kadangi ES šiuo metu yra priklausoma nuo energijos importo; importuojama energija sudaro daugiau kaip pusę galutinio suvartojamos energijos kiekio;
- G. kadangi Sąjungos energetikos politika, pagrįsta valstybių narių solidarumu įgyvendinant vidaus rinką ir atsižvelgiant į būtinybę išsaugoti ir pagerinti aplinką, be kita ko, siekiama tikslo skatinti plėtoti naujų ir dabartinių atsinaujinančiųjų rūšių energiją;
- H. kadangi energijos vidaus rinka, kuri bus baigta kurti 2014 m., turėtų sudaryti palankesnes sąlygas naujiems ir gausesniems rinkos dalyviams, įskaitant didėjančią atsinaujinančiųjų išteklių energiją gaminančių MVĮ skaičių;
- I. kadangi liberalizavimas ir konkurencija atlieka pagrindinį vaidmenį mažinant energijos kainas visiems ES vartotojams;
- J. kadangi pagal ES sutartis valstybių narių teisė nustatyti savo energijos išteklių naudojimo sąlygas, pasirinkti iš įvairių energijos šaltinių ir bendra energijos tiekimo struktūra priklauso valstybių narių kompetencijai, vis dėlto geresnis bendradarbiavimas ir komunikacija būtini; kadangi Komisijos Energetikos veiksmų plane iki 2050 m. daroma išvada, kad bet kokio Europos energetikos sistemos scenarijaus atveju reikia iš esmės didesnės atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies;
- K. kadangi, remiantis apytikriais įvertinimais, ES sėkmingai siekia savo tikslo – iki 2020 m. 20 proc. energijos rūšių derinio gauti iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių;
- L. kadangi pastaraisiais metais atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos srityje padaryta technologijų pažanga ir kadangi Europos Sąjunga šioje srityje yra pasaulio lyderė;
- M. kadangi ekonomikos ir skolų krizė Europoje dar neįveikta ir valstybių biudžetams dar kyla didelių sunkumų, taip pat susijusių su investuotojų pasitikėjimu; kadangi reikėtų krizę panaudoti kaip galimybę investuoti reikiamas investicijas į švarias technologijas, siekiant sukurti darbo vietų ir paskatinti ekonominį augimą;
- N. kadangi liberalizuotose Europos energijos rinkose atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies augimas priklauso nuo privačių investicijų, o šias lemia atsinaujinančiųjų išteklių energijos politikos pastovumas;

- O. kadangi investuotojams reikia tikrumo ir tęstinumo, susijusio su jų prognozuojamomis investicijomis ir po 2020 m.;
- P. kadangi būtina mažinti suvartojamos energijos kiekį ir didinti energijos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą;
- Q. kadangi šildymo ir vėsinimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos atlieka svarbiausią vaidmenį mažinant energetikos sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro;
- R. kadangi Energetikos veiksmų plane pripažįstama, kad dujos bus labai svarbios pertvarkant energetikos sistemą, užtikrinant tiek kintamosios apkrovos, tiek bazinės apkrovos tenkinimą ir papildant atsinaujinančiųjų išteklių energiją;
- S. kadangi Europos Komisija apskaičiavo, kad optimali prekyba atsinaujinančiųjų išteklių energija galėtų padėti sutaupyti iki 8 mlrd. eurų per metus;
- T. kadangi esamos miškų valdymo teisinės priemonės sudaro pakankamą pagrindą įrodyti Europos Sąjungoje pagamintos miškų biomasės tvarumą;

Atsinaujinančiosios energijos naudingumas

1. pritaria Komisijos teiginiams, kad atsinaujinančioji energija, energijos vartojimo efektyvumo priemonės ir lanksti bei pažangi infrastruktūra bus naudingos bet kuriuo atveju, kad atsinaujinančiųjų išteklių energija Europoje ateityje sudarys vis didesnę energijos tiekimo dalį aprūpinant elektra, šildant (sudaro beveik pusę visos energijos paklausos ES) ir aušinant, taip pat transporto sektoriuje, ir kad dėl to sumažės Europos priklausomybė nuo įprastų energijos išteklių; priduria, kad laikotarpiui iki 2050 m. reikia nustatyti tikslus ir gaires, siekiant užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų išteklių energija turėtų patikimą ateitį ES; primena, kad pagal visus Komisijos Energetikos veiksmų plane iki 2050 m. nurodytus planus numatoma, jog ES sunaudojamos energijos derinį sudaranti atsinaujinančiosios energijos dalis 2030 m. sudarys bent 30 proc.; todėl siūlo ES užsibrėžti ir siekti dar didesnės dalies ir ragina Komisiją pasiūlyti privalomą visai ES bendrą atsinaujinančiųjų energijos išteklių tikslą 2030 m. atsižvelgiant į tokio tikslo įgyvendinimo sąveiką su kitais galimais klimato ir energetikos politikos tikslais, visų pirma, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikslu, taip pat įvertinti jo poveikį ES pramonės, įskaitant atsinaujinančiųjų energijos išteklių pramonės sektorius, konkurencingumui;
2. pabrėžia, kad naudojant atsinaujinančiųjų išteklių energiją ne tik kovojama su klimato kaita ir didinama Europos energetinė nepriklausomybė, bet ir užtikrinama didžiulė papildoma aplinkosauginė nauda dėl sumažėjusios oro taršos, atliekų susidarymo ir vandens naudojimo, taip pat dėl sumažėjusios rizikos, susijusios su kitomis energijos gamybos rūšimis;
3. pabrėžia, kad Europos pramonės ir ekonomikos konkurencingumui būtinas saugus, patikimas, įperkamas ir tvarus energijos tiekimas; pabrėžia, jog per ateinantį dešimtmetį reikia pakeisti beveik pusę ES elektrinių, atnaujinti energijos tiekimo sistemą ir užtikrinti, kad ji būtų gerokai lankstesnė, norint sudaryti galimybes padidinti atsinaujinančiosios energijos dalį; pabrėžia, kad atsinaujinančiosios energijos dalis elektros energijos gamybos, šildymo ir vėsinimo bei transporto srityse turi būti ekonomiškai efektyviai padidinta atsižvelgiant į visus su atsinaujinančia energija susijusius privalumus ir visas

išlaidas, įskaitant sistemos išlaidas, ir nepakenkiant energijos tiekimo saugumui; pripažįsta vis augantį atsinaujinančiosios energijos technologijų konkurencingumą ir pabrėžia, kad atsinaujinančiosios energijos ištekliai ir su švariomis technologijomis susijusi pramonė yra svarbūs Europos konkurencingumo augimo veiksniai, turintys itin daug galimybių kurti naujas darbo vietas ir labai prisidėti prie naujų pramonės šakų ir eksporto rinkų vystymo;

4. pažymi, kad intensyviau plėtojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius valstybėse narėse gali būti naudojama daugiau biomasės, todėl savo ruožtu reikės nustatyti išsamius dujinės ir kietosios biomasės tvarumo kriterijus;
5. atkreipia dėmesį į tai, kad atsinaujinančiosios energijos sektoriuje esamas ir tikėtinas biomasės ir kitų valdomų energijos išteklių indėlis turėtų būti gerokai aktyvesnis suinteresuotiesiems subjektams siekiant, jog būtų užtikrintas sąžiningas ir suderintas sprendimų priėmimo procesas;
6. ragina ES užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių skatinimas vykdant gamybą ir naudojant energiją nekeltų pavojaus aprūpinimui maistu ir aukštos kokybės tvariai maisto gamybai bei žemės ūkio konkurencingumui;
7. pažymi, kad daug maisto sistemos elementų yra priklausomi nuo didesnių išlaidų energijai ir tai galėtų turėti neigiamą poveikį gamintojams ir vartotojams;
8. pripažįsta, kad yra didelė galimybė sumažinti išmetamo anglies dioksido kiekį transporto priemonėms, ypač sunkiosioms transporto priemonėms, trumpiems ir ilgiems atstumams daugiau naudojant biometaną ir transporto priemonėms trumpiems atstumams miestuose daugiau naudojant elektros energiją;
9. yra įsitikinęs, kad atliekų panaudojimas suteikia galimybes tolesniam atsinaujinančiosios energijos išteklių vystymui ir Europos energetikos plano tikslų įgyvendinimui;
10. pažymi, kad galima vietos lygmeniu nuolat tiekti šilumą ir energiją iš kai kurių atsinaujinančiųjų energijos išteklių, pvz., geoterminės energijos; laikosi nuomonės, kad tokie vietiniai energijos ištekliai didina energetinę nepriklausomybę, įskaitant atskirtų bendruomenių nepriklausomybę;
11. pabrėžia, kad visų formų tvari hidroenergija padeda siekti tikslo ateityje tiekti atsinaujinančiąją energiją ir ji naudinga ne tik energijai gaminti, bet ir kitiems tikslams, įskaitant potvynių prevenciją ir pagalbą siekiant užtikrinti saugų geriamojo vandens tiekimą; ragina Komisiją ir valstybes nares didinti visuomenės informuotumą apie daugialypę hidroenergijos naudą;
12. ragina Komisiją ir valstybes nares skirti daugiau dėmesio daug kur neišnaudojamoms atsinaujinančiųjų energijos išteklių galimybėms šildymo ir šaldymo sektoriuose ir, viena vertus, didesnio atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo ir, antra vertus, Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos bei Pastatų direktyvos įgyvendinimo tarpusavio priklausomybei;
13. atkreipia dėmesį, kad vystant atsinaujinančiąją energiją, būtina atsižvelgti į galimą ekonomiją, atsirandančią dėl saulės judėjimo skirtingomis Europos laiko zonomis;

14. pažymi, kad įgyvendindamos ES Atsinaujinančių energijos išteklių direktyvą 2009/28/EB valstybės narės šiuo metu savarankiškai skatina atsinaujinančiosios energijos naudojimą pagal itin skirtingas nacionalines administracines sistemas, todėl atsinaujinantieji energijos ištekliai plėtojami taip nevienodai, o galimybės vystyti atsinaujinančiąją energiją skiriasi dėl techninių, netechninių ir gamtinių aplinkybių, susijusių su įvairiais regionų konkurenciniais privalumais; atkreipia dėmesį į tai, kad veikianti rinkos ekonomika galėtų prisidėti kompensuojant atsinaujinančiųjų energijos išteklių kintamumą ir nevienodą gamtos išteklių pasiskirstymą; mano, kad daugelis vietovių gali prisidėti naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius; tačiau pastebi, kad reikia skatinti investicijas į atsinaujinančiuosius energijos išteklius ten, kur jų potencialas didžiausias, kad būtų užtikrintas veiksmingas viešojo finansavimo panaudojimas;
15. pabrėžia, kad visuomenės ir politikų pritarimo atsinaujinančiajai energijai, kaip ir kitų rūšių energijai ir infrastruktūrai, mastas skirtingas; pažymi, kad viešojo ir privačiojo sektoriaus lėšos, skiriamos atsinaujinančiajai energijai skatinti labai skiriasi; pabrėžia, kad galimybė gauti kapitalo investicijoms yra lemiamas veiksnys toliau naudojant atsinaujinančiąją energiją, ypač dėl finansinės krizės, dėl kurios atsirado didelių investuotojų kapitalo skirtumų; mano, kad tais atvejais, kai nustatoma rinkos trūkumų arba gamintojai susiduria su ribotomis galimybėmis gauti finansavimą rinkos sąlygomis, turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos pasinaudoti kapitalu atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtojimo tikslais; siūlo Komisijai kartu su Europos investicijų banku ir nacionalinėmis institucijomis ištirti galimybes inovatyvias finansines priemones skirti atsinaujinančiosios energijos projektams finansuoti, o anglies dioksido rinkos turėtų atlikti savo vaidmenį skatindamos investuoti į atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektus;
16. pažymi, kad dalis energijos rinkoje esančių atsinaujinančiųjų energijos išteklių yra konkurencinga ekonominiu požiūriu, o kitos technologijos artėja prie rinkos kainų; pritaria Komisijai, kad turi būti panaudotos visos tinkamos, finansiškai tvarios priemonės siekiant toliau piginti atsinaujinančiuosius energijos išteklius, kad augtų jų ekonominis konkurencingumas;
17. mano, jog reikia palaipsniui atsisakyti subsidijų, kurios daro žalą konkurencijai ir kuriomis remiama aplinkai kenksminga iškastinio kuro energetika;

Atsinaujinančioji energija Europos energijos vidaus rinkoje

18. pažymi, kad dujų ir elektros energijos vidaus rinka, kuri turi būti baigta kurti iki 2014 m., bus itin svarbi atsinaujinančiųjų energijos išteklių integracijai ir pasitarnaus kaip ekonomiškai efektyvi permainingos elektros energijos gamybos subalansavimo priemonė; palankiai vertina Komisijos ataskaitą dėl padėties baigiant kurti energijos vidaus rinką ir įgyvendinant trečiąjį energetikos paketą; ragina Komisiją naudotis visomis turimomis priemonėmis, įskaitant perduoti valstybes nares svarstyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, siekiant kuo greičiau baigti kurti energijos vidaus rinką; ragina Komisiją spręsti netinkamos rinkos koncentracijos klausimą, jeigu ši koncentracija trukdo konkurencijai; ragina valstybes nares toliau visapusiškai įgyvendinti energijos vidaus rinkos teisės aktus, kurti jungtis ir naikinti energetines salas ir kliūtis;
19. atkreipia dėmesį, kad dėl nacionalinės rinkos ypatumų Europos Sąjungoje šiuo metu taikos skirtingos galimybės ir skirtingi modeliai, susiję su technologijomis ir išvystymu, taip pat ir skirtingos atsinaujinančiosios energijos skatinimo schemas; pabrėžia, kad dėl

tokios įvairovės pasunkėja energetikos vidaus rinkos problemos, pvz., tarpvalstybinė prekyba elektros energija vyksta ne itin veiksmingai; palankiai vertina Komisijos pateiktas gaires dėl paramos schemų reformos;

20. pažymi, kad daugiausia naudos baigus kurti energijos vidaus rinką gaus vartotojai; pritaria Komisijos vertinimui, kad konkurencija turi vykti ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje jiems tapus išvystytais ir ekonomiškai perspektyviais, ir kitų energijos išteklių srityje, nes tai geriausia paskata siekiant esminių inovacijų ir kainų sumažinimo, tokiu būdu užkertant kelią energijos nepritekliaus problemos išplitimui; pabrėžia, kad ir toliau mažmeniniame lygmenyje reguliuojant kainas keliama grėsmė vartotojų gebėjimui visapusiškai naudotis pasirinkimo galimybėmis;
21. atkreipia dėmesį, kad Direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją sukurtais bendradarbiavimo mechanizmais iki šiol beveik nesinaudojama, tačiau šiuo metu planuojamos kai kurios bendradarbiavimo programos; atkreipia dėmesį į Komisijos išvadą, kuriose nurodoma, kad geriau išnaudojant esamas bendradarbiavimo galimybes, pvz., skatinant prekybą, galėtų būti gauta daug naudos; palankiai vertina Komisijos pareikštą ketinimą parengti bendradarbiavimo ES gaires, kuriose būtų nustatyta, kaip praktiškai turėtų veikti bendradarbiavimo mechanizmai ir apibrėžti susiję uždaviniai ir jų sprendimo būdai; ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės taikys ES gaires; ragina Komisiją įtraukti Atsinaujinančiųjų energijos išteklių direktyvos (2009/28/EB) 13 straipsnio aiškinimą siekiant užtikrinti, kad valstybės narės tinkamai taikytų direktyvą, ir neleisti, kad viešojo sektoriaus institucijos taikytų sertifikavimo ir leidimų išdavimo procedūras taip, kad būtų iškraipoma konkurencija; ragina valstybes nares paskui, kai reikia, geriau išnaudoti bendradarbiavimo priemones ir padidinti tarpusavio komunikaciją;
22. teigiamai vertina tai, kad galimų pateikti į dienos rinkas vėjo pajėgumų prognozės metodai buvo patobulinti ir taip sudarytos sąlygos geresnei elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, integracijai; taip pat teigiamai vertina pagal trečiąją energijos vidaus rinkos teisės aktų paketą reikalaujamus tinklo kodeksus, kuriuos šiuo metu rengia atitinkami veikėjai ir kurių laikantis bus užtikrintas dažnio stabilumas ir tokiu būdu prisidėta prie geresnės elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, integracijos;
23. pabrėžia, kad atitinkamais rinkos susitarimais privalo nedelsiant būti palengvinta visų valstybių narių atsinaujinančiųjų energijos išteklių integracija į energetikos sistemą ir Europos energijos vidaus rinką ir kad skirtingų rūšių atsinaujinantieji energijos ištekliai ilgainiui pagal savo esmines savybes ir pajėgumus privalo atlikti sistemos stabilumo užtikrinimo funkcijas ir užduotis, kurias iki šiol atliko įprasti energijos ištekliai; pabrėžia, kad ES egzistuoja daug žadantys tokių rinkų pavyzdžiai; taigi ragina planuojant ir įgyvendinant labiau atsižvelgti į teigiamą ir neigiamą bei tiesioginį ir netiesioginį pašalinį atsinaujinančiųjų energijos išteklių poveikį, ypač atsižvelgiant į poveikį esamai infrastruktūrai, pvz., perdavimo ir paskirstymo sistemoms, aplinkai, biologinei įvairovei bei gamtos apsaugai; ragina Komisiją ir valstybes nares didinti visuomenės informuotumą apie įvairių atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų galimą poveikį;
24. ragina Komisiją remiantis patikima ekonominės veiklos analize apsvarstyti, kokį poveikį atsinaujinantiesiems energijos ištekliais turės galiojantys aplinkos apsaugos teisės aktai, pvz., Vandens pagrindų direktyva arba Paukščių direktyva;

Infrastruktūros reikalavimai

25. pažymi, kad atitinkamais atvejais atsinaujinančiosios energijos išteklių tiekimas perdavimo tinklui vyksta decentralizuotai, toli nuo apkrovos centrų, priklauso nuo oro ir kinta, todėl reikia kitos nei dabartinė energetikos infrastruktūros, kuri buvo sukurta remiantis tik įprastais energijos ištekliais; pabrėžia, kad atliekant šį energetikos tinklo modernizavimą reikia prisitaikyti prie gamybos, perdavimo, paskirstymo ir balansavimo technologijų pokyčių, jis atliekamas kaip bendros energetikos sistemos dalis; pabrėžia, kad kai kurie atsinaujinančiosios energijos ištekliai gali subalansuoti kintančius energijos išteklius ir tokiu būdu sumažinti papildomos tinklų infrastruktūros poreikį; pabrėžia, kad infrastruktūros plėtros reikia imtis skubiai; ji būtina siekiant bendrosios rinkos sėkmės ir atsinaujinančiosios energijos integravimo; pažymi, kad energetikos infrastruktūros dokumentų rinkinio įgyvendinimas šiuo atžvilgiu yra labai svarbus, ypač siekiant paspartinti naujos, tarpvalstybinę poveikį turinčios infrastruktūros statybą; pabrėžia, kad būtina pagreitinti energijos infrastruktūros projektų leidimų išdavimo procedūras;
26. atkreipia dėmesį į tai, kad yra daug atsinaujinančiosios energijos gamybos vietų, kuriose neišnaudojami visi numatyti pajėgumai, nes tinklas nepajėgia priimti tokiu būdu pagamintos energijos;
27. pažymi, kad naudojant daugiau atsinaujinančiosios energijos, kurios tiekimas svyruoja, siekiant užtikrinti energijos tiekimo saugumą, reikės lanksčiai subalansuoti svyravimus ir reikės lanksčių atsarginių išteklių naudojant integruotą ir tarpusavyje sujungtą Europos elektros energijos tinklą, kuriuo leidžiama tarpvalstybinė prekyba, reagavimo į paklausą sistemos, energijos kaupimas ir lanksčios elektrinės. ragina Komisiją įvertinti, ar ES aktuali pajėgumų problema ir nustatyti, kiek turima nuolatinių pajėgumų, kuriuos gali teikti kintami atsinaujinantieji energijos ištekliai integruotoje ES energijos sistemoje, ir koks tų pajėgumų galimas poveikis gamybos pakankamumui; pritaria Komisijos analizės išvadoms, kad rezervinių pajėgumo mechanizmų statybos sąnaudos nemažos ir gali iškraipyti kainų signalus; pažymi, kad vis labiau reikia stabilios politinės sistemos, kuri teiktų ekonomines garantijas, susijusias su šių rezervinių pajėgumų užtikrinimu, taip pat ir sistemos ir balansavimo paslaugų; nepritaria energijos išteklių konkuravimui dėl subsidijų ir ragina sukurti prie ilgalaikių Sąjungos energijos ir klimato politikos tikslų pritaiktą energijos rinkos modelį, kuris užtikrintų galimybes integruoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijas į energijos vidaus rinką, bet pripažįsta, kad istoriškai valstybės pagalba būdavo reikalinga plėtojant visus energijos išteklius;
28. pabrėžia, kad svarbu ekonomiškai efektyviai naudoti supertinklo ir Šiaurės jūros energijos tinklo atsinaujinančiųjų išteklių energiją; taigi pabrėžia Šiaurės jūrų šalių jėgainių tinklo jūroje iniciatyvos svarbą, kai buvo paskelbta apie 140 GW galios vėjo jėgainių jūroje projektus; ragina valstybes nares ir Komisiją suteikti Šiaurės jūrų šalių jėgainių tinklo jūroje iniciatyvai papildomą varomąją jėgą;
29. primena, kad pastarųjų dešimt metų investicijos į atsinaujinančiuosius energijos išteklius sudaro daugiau nei pusę investicijų į naujus gamybos pajėgumus ir joms tenkanti dalis augs toliau; pabrėžia, kad tuo atveju, kai atsinaujinantieji energijos ištekliai sudaro didelę energijos rūšių derinio dalį, esamai tinklo infrastruktūrai kyla itin didelių problemų, ir norint išspręsti šias problemas reikalingos investicijos; pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse, kuriose padidinus atsinaujinančiųjų energijos išteklių perdavimo tinklui apimtis nebuvo vystoma energetikos infrastruktūra, dėl tokio padidinimo kyla energijos tiekimo

saugumo problemų; pabrėžia, kad, ENTSO-E duomenimis, didelė dalis visų Europos elektros energijos tinklų sunkumų susiję su atsinaujinančiosios energijos tiekimu perdavimo tinklui; pabrėžia, jog svarbu taikyti naujus paskirstymo tinklų sunkumų įveikimo metodus, kuriuos taikant ne visada plečiami ir stiprinami tinklai; yra įsitikinęs, kad Europos tinklo modernizavimo, kurį taip pat paskatino bendra elektros energijos rinka, nauda gali viršyti jo sąnaudas, nes taip bus užtikrintas veiksmingesnis ES energijos sistemos veikimas; ragina perdavimo sistemos operatorius atnaujinti savo tinklo plėtos politiką, siekiant užtikrinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumų integraciją, tuo pat metu išlaikant tiekimo saugumą, ir padidinti paskirstymo sistemų operatorių bendradarbiavimą;

30. pažymi, kad daugelis geriausių ir konkurencingiausių atsinaujinančios energijos išteklių vietų ES yra gerokai nutolę nuo vartotojų centrų, ir todėl tokių vietų optimalus panaudojimas priklauso nuo perdavimo ir paskirstymo sistemų plėtos ir tarpvalstybinių jungčių sustiprinimo; taip pat atkreipia dėmesį į decentralizuotą atsinaujinančiosios energijos tiekimą netoli energijos vartojimo centrų; pabrėžia, kad tai gali paskatinti išlaidų sumažėjimą, sumažinti poreikį plėsti tinklą ir išvengti susigrūdimų, kai yra taikoma atitinkama infrastruktūra; pabrėžia, kad Komisija turėtų palengvinti tinkamų modeliavimo priemonių plėtrą siekiant apibrėžti optimalų atokių ir didelių elektrinių ir paskirstymo įrenginių derinį; pabrėžia integruoto požiūrio į energijos sistemą, kuris apimtų šilumą ir elektros energijos paklausą ir pasiūlą, potencialą; taip pat atkreipia dėmesį į vietos atsinaujinančių energijos išteklių gamybą (pvz., mikrogamyba arba kooperatyvai), kurią vykdo piliečiai, bendrai investuojantys į atsinaujinančios energijos (geoterminio šildymo ir saulės energijos) gamybą ir tiekimą, kaip nurodyta Komisijos komunikate;
31. pažymi, kad nepakankamas tinklo pajėgumas ir saugyklos bei perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimo stoka gali prisidėti prie nekoordinuojamų energijos žiedinių srautų (angl. *loop-flow*) susidarymo ir gali sukelti rimtus gedimus kitose valstybėse narėse, ir tada, jei didesnis šios energijos naudojimas nebuvo susietas su būtinu tinklo optimizavimu (pvz., su temperatūros linijos stebėsena) ir plėtra tose valstybėse narėse, siekiant išlaikyti energijos tiekimo saugumą, reikia vis daugiau apkrovą koreguojančių veiksmų; reiškia susirūpinimą dėl tinklų infrastruktūros plėtojimo ir priežiūros padėties valstybėse narėse; ragina valstybes nares nedelsiant pradėti vystyti perdavimo ir paskirstymo sistemas ir skatinti didesnę perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą;
32. pabrėžia išmaniųjų energijos tinklų, paklausos valdymo priemonių ir energijos kaupimo sprendimų svarbą siekiant kiek įmanoma labiau integruoti atsinaujinančius energijos išteklius ir suvienodinti tinklo svyravimus; primena, kad būtina toliau vykdyti energijos kaupimo mokslinius tyrimus ir vykdyti šio sektoriaus plėtrą, taip pat remiantis bendradarbiavimu su hidroenergijos išteklių kaupimo įmonėmis; ypač pažymi, kad būtina toliau vykdyti kintamo greičio kaupimo mokslinius tyrimus, nes juos vykdant taikoma lankstesnė kaupimo spartos kontrolės sistema ir todėl galima palengvinti spartesnę ir geresnę jungčių suderinimą; ragina valstybes nares elektros energijos kaupimo operatoriams netaikyti dvigubo apmokestinimo;
33. mano, kad būtina sukurti tarpvalstybines elektros energiją balansuojančių paslaugų rinkas ir kuo skubiau vystyti Europos perdavimo sistemas, siekiant pagerinti tarpvalstybinį akumuliacinės hidroenergijos integravimą, ypač Skandinavijoje, Alpių ir Pirėnų regionuose;

34. pabrėžia, kad vykdant suplanuotą atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą hidroenergijai suteikiamas pagrindinis vaidmuo, pirmiausia siekiant subalansuoti didėjančią kintančios atsinaujinančiosios energijos išteklių pagaminamos energijos gamybą, bet taip pat naudojant akumuliaciją kaip elektros energijos kaupimo metodą; todėl pabrėžia, kad ES būtina visapusiškai išnaudoti hidroelektros energijos gamybos ir hidroakumuliacijos vystymo potencialą;
35. pripažįsta, kad dujų infrastruktūra atliks svarbų vaidmenį vystant Europoje atsinaujinančiąją energiją; pabrėžia, kad biudujos, pvz., biometanas, kaip atsinaujinanti energija, šiuo metu gali lengvai būti įtrauktos į veikiančią dujų tinklų infrastruktūrą ir kad naujos technologijos, pvz., vandenilio ir dujų gamyba naudojant energiją, ateityje bus naudingos mažo anglies dioksido kiekio ekonomikos sistemai, pasinaudojant veikiančiomis ir naujomis infrastruktūromis, kurios turėtų būti skatinamos ir kuriamos;
36. mano, kad IRT ateityje prisidės prie energijos pasiūlos ir paklausos valdymo ir paskatins vartotojus aktyviau veikti šioje rinkoje; ragina Komisiją, vadovaujantis trečiuoju energijos vidaus rinkos dokumentų rinkiniu, nedelsiant pateikti pasiūlymus dėl išmaniųjų energijos tinklų ir skaitiklių plėtojimo, skatinimo ir standartizacijos, kadangi dėl to padidės galimybės į rinką įtraukti daugiau dalyvių ir bus paskatintos telekomunikacijų ir energetikos tinkluose atliekamų diegimo, plėtos ir priežiūros darbų galimos sinergijos; ragina Komisiją skirti ypatingą paramą šios srities moksliniams tyrimams ir plėtrai; pabrėžia, kad svarbų vaidmenį turi atlikti ne tik planavimo saugumas tiekėjų požiūriu, bet ir vartotojų, kurie turėtų būti pagrindiniai išmaniųjų skaitiklių naudotojai ir kurių apsaugos teisės turi būti užtikrintos pagal naują duomenų apsaugos direktyvą, požiūris; ragina Komisiją atidžiai įvertinti išmaniųjų skaitiklių įdiegimo ekonominę naudą ir jų poveikį vartotojų grupėms; pripažįsta, kad išmaniųjų skaitiklių įdiegimo sėkmė labai priklauso nuo vartotojų dalyvavimo;
37. pažymi, kad IRT sektorius yra didžiausias elektros energijos vartotojas, ES turintis duomenų centrus, ir kuris sudaro 1,5% viso elektros energijos suvartojimo, ir kadangi vartotojai vis labiau suvokia apie informacinių technologijų anglies dioksido išmetimo rodiklius ir nuotolinių kompiuterinių išteklių naudojimą, IRT gali tapti energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių skatinimo pavyzdžiu;
38. atkreipia dėmesį į tai, kad kai kuriuose regionuose, ypač mažose bendruomenėse ir salose, įrengiant vėjo malūnus ir fotovoltines plokštes sulaukta visuomenės pasipriešinimo; atkreipia dėmesį, kad vėjo malūnai ir fotovoltinės plokštės neigiamai veikia turizmo pramonę ir gamtą bei kaimo (salų) kraštovaizdį;
39. pabrėžia, kad tada, kai piliečiams per kooperatyvus ar taikant bendruomenės modelius priklauso atsinaujinančiosios energijos gamybos įrenginiai, visuomenės pritarimas didėja, dėl to trumpėja įgyvendinimui skirtas planavimo laikotarpis ir skatinamas geresnis visuomenės supratimas apie perėjimą prie naujo energetikos modelio;
40. pabrėžia, kad toliau plėtojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir kuriant visus kitus energijos gamybos įrenginius ir infrastruktūrą Europos peizažas pakis; primygtinai reikalauja, kad dėl to nebus padaryta ekologinės žalos, ypač „Natura 2000“ buveinėms ir saugomo kraštovaizdžio teritorijoms; pabrėžia, kad taikant skaidrų ir suderintą planavimą, taip pat statybų ir leidimų išdavimo procedūras, su visais suinteresuotaisiais subjektais privalomai ir laiku konsultuojantis, įskaitant vietos lygmeniu, galima pasiekti, kad visuomenė nuo pat pradžių pritartų atsinaujinančiųjų energijos išteklių infrastruktūrai;

pabrėžia, kad piliečių ir suinteresuotų subjektų, pvz., kooperatyvų, dalyvavimas gali padėti pelnyti visuomenės paramą ir pagerinti informuotumą apie naudą vietos ekonomikai;

Vartotojų galių stiprinimas

41. mano, jog reikia imtis tolesnių veiksmų siekiant užtikrinti platesnį visuomenės pritarimą atsinaujinantiesiems energijos ištekliais; taip pat tvirtina, kad šiuo tikslu būtų veiksminga nustatyti holistinį požiūrį į gamintoją ir vartotoją arba gaminantį vartotoją (angl. *prosumer*), kuris sugebėtų valdyti energijos gamybos procesą;
42. pripažįsta mažo masto gamybos svarbą didinant iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaminamos energijos dalį; pripažįsta, kad mažu mastu naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius pavieniams namų ūkiams, pramonės šakoms ir bendruomenėms suteikiama galimybė tapti energijos gamintojais ir taip susipažinti su veiksmingais energijos gamybos ir vartojimo būdais; pabrėžia itin mažo masto gamybos svarbą siekiant didinti energijos vartojimo efektyvumą; pabrėžia, kad mažu mastu naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius gali būti sutaupyta nemažai pinigų, skirtų sąskaitoms už energiją apmokėti, ir sukurta naujų verslo modelių ir darbo vietų;
43. šiuo klausimu pažymi, kaip svarbu skatinti vietos kooperatyvus gaminti atsinaujinančiąją energiją didinant piliečių dalyvavimą, prieigos prie atsinaujinančiosios energijos galimybes ir kuriant finansines investicijas;
44. pabrėžia, kad išmintingai derinant mažo masto atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą, kaupimą, paklausos valdymą ir energijos vartojimo efektyvumą gali sumažėti vietos tinklų naudojimas didžiausios apkrovos metu, taigi sumažėti bendros investavimo išlaidos, kurių patiria paskirstymo sistemos operatoriai;
45. pažymi, kad išankstinė efektyvaus energijos vartojimo ir gamybos vietoje sąlyga gaminančio vartotojo (angl. *prosumer*) ir paskirstymo tinklų požiūriu, yra pažangiųjų skaitiklių ir, žvelgiant plačiau, pažangiųjų tinklų įdiegimas;
46. palankiai vertina Komisijos pranešimą, kad ji pateiks komunikatą dėl energetikos technologijų ir inovacijų, kuriame dėmesys bus skiriamas mikrogamybai;
47. mano, kad ES regioninei politikai tenka svarbiausias vaidmuo skatinant atsinaujinančiosios energijos gamybą ir efektyvų energijos vartojimą visos Europos mastu, taip pat elektros energijos tiekimo ir perdavimo paslaugų srityje; palankiai vertina tai, jog sanglaudos ir regioninės politikos įnašas siekiant skatinti atsinaujinančiosios energijos vartojimą laipsniškai toliau didėjo, kad atsinaujinantieji energijos ištekliai visapusiškai padėtų pasiekti ES energetikos politikos tikslus ir kad ES tikslai energetikos srityje būtų įgyvendinti visos ES mastu; mano, jog ypač svarbu, kad vykdant ES politiką būtų galima užtikrinti pakankamą finansavimo normą būsimu 2014–2020 m. laikotarpiu;
48. remia daugiapakopį valdymą ir decentralizuotą požiūrį į energetikos politiką ir atsinaujinančiuosius energijos išteklius – tai turėtų apimti, be kita ko, merų paką ir tolesnę Pažangiųjų miestų iniciatyvos plėtrą, taip pat geriausių sprendimų regionų ir vietos lygmeniu skatinimą rengiant informacijos kampanijas;

49. pažymi, kad žemės ūkyje ir kaimo vietovėse gali būti gaminama didelė atsinaujinančiosios energijos dalis, ir todėl mano, kad naująją žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką turėtų būti skatinama atsinaujinančiosios energijos gamyba;
50. pripažįsta, kad svarbu populiarinti ir skatinti alternatyviosios energijos šaltinių plėtrą ūkiuose, ypač mažesniuose ūkiuose, taip pat svarbu populiarinti atitinkamus metodus tarp ūkininkų ir vartotojų;
51. pabrėžia, kad ūkininkų bendradarbiavimas gali padėti pasiekti gerų rezultatų įgyvendinant atsinaujinančiuosius energijos išteklius skatinančią politiką;
52. ragina Europos investicijų banką įsteigti per finansinius tarpininkus atnaujinamuosius fondus, kurie teiktų būtiną veiklos pradžios kapitalą ir techninę paramą ūkyje vykdomos ir bendruomenės valdomos labai mažo ir mažo masto atsinaujinančiosios elektros ir šilumos energijos gamybai sistemoms, iš kurių gautas pelnas gali būti dar kartą investuotas į papildomas sistemas;

Tarptautinis bendradarbiavimas ir prekyba

53. primena, kad ES prekybos balanso deficitas, susidarantis dėl iškastinio kuro importo, ateityje vis augs ir kad priklausomybė nuo iškastinio kuro importo reiškia nuolatinį politinės, ekonominės ir aplinkosaugos rizikos didėjimą; atsižvelgdamas į tai pabrėžia šalies atsinaujinančiųjų energijos išteklių vaidmenį užtikrinant tiekimo saugumą ir atkuriant teigiamą prekybos su naftą ir dujas eksportuojančiomis šalimis balansą ir todėl pabrėžia, kad šiems ištekliams turėtų tekti didesnis vaidmuo siekiant energetinio ES saugumo;
54. suvokia, kad pasaulio atsinaujinančiųjų energijos išteklių rinkos auga ir tai teigiamai paveiks Europos pramonę, darbo vietų kūrimą, kainas ir esamų bei naujų technologijų tolesnę plėtrą visame pasaulyje ir ES, jei ES politinė ir reguliavimo atsinaujinančiųjų energijos išteklių sistema išliks nuspėjama ir padės švarias technologijas naudojančioms įmonėms išlaikyti konkurencinį pranašumą prieš pasaulinius konkurentus ir juos pralenkti; pripažįsta, kad EBPO nepriklausančios šalys yra svarbūs prekybos partneriai dėl savo didelio atsinaujinančiųjų energijos išteklių tiekimo potencialo;
55. pabrėžia, kad neleistinas konkurencijos iškraipymas rinkoje nepriimtinas, nes tik esant sąžiningai konkurencijai ES gali būti užtikrinta, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų kainų lygis būtų pagrįstas; ragina Komisiją kuo greičiau baigti tebevykstančius procesus, susijusius su nesąžininga praktika; pabrėžia, kad laisvos ir atviros pasaulio rinkos sudaro geriausią sąlygą atsinaujinančiosios energijos augimui; atkreipia dėmesį į būtinybę dėti daugiau pastangų šalinant prekybos apribojimus; ragina Komisiją nesudaryti jokių naujų kliūčių prekybai gatavais produktais ar dalimis, naudojamomis atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijose; ragina Komisiją imtis veiksmų šalinti kliūtis prekybai, užtikrinti sąžiningą konkurenciją, padėti ES įmonėms patekti į ne ES rinkas ir spręsti tariamo prekybos iškraipymo, įskaitant neteisėtus valstybės pagalbos, klausimus;
56. taip pat primygtinai ragina Komisiją aktyviai stebėti ES prekybos partnerių nepagrįstų netarifinių kliūčių, subsidijų ir dempingo priemonių taikymą šioje srityje;

57. ragina Komisiją atsižvelgti į PPO Informacinių technologijų susitarimą ir išsiaiškinti, kokios galimybės sudaryti laisvosios prekybos aplinkosaugos technologijomis susitarimą, pagal kurį būtų prekiaujama aplinkosaugos technologijų produktais netaikant jokių muitų tarifų;
58. pabrėžia, kad šia strategija taip pat turėtų būti skatinama sudaryti palankesnes prekybos sąlygas siekiant remti besivystančių šalių pastangas šioje konkrečioje srityje ir sudaryti sąlygas naudotis atsinaujinančiais energijos ištekliais kaip prekėmis;
59. pabrėžia, kad prekyba yra svarbi užtikrinant, jog atsinaujinančioji energija būtų tvariai gaminama ir finansuojama; primena, kad importuojama bioenergija ir agrodegalai turėtų atitikti ES tvarumo kriterijus, o pastarieji turėtų būti aiškiai apibrėžti; šiuo tikslu ragina Komisiją kaip papildomą kriterijų nustatyti netiesioginį žemės naudojimą; rekomenduoja į prekybos susitarimus įtraukti nuostatas, kuriomis būtų siekiama spręsti miškų naikinimo ir miškų alinimo klausimus ir kuriomis būtų skatinamas tinkamas žemės ir vandens išteklių valdymas; ragina Komisiją toliau vesti derybas dėl savanoriškos partnerystės susitarimų su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, siekiant uždrausti neteisėtą medienos ruošą;
60. pabrėžia, kad būtinas glaudesnis bendradarbiavimas su ES kaimyninėmis šalimis dėl energetikos politikos, įskaitant atsinaujinančiosios energijos srityje, ir tai, kad būtina veiksmingiau išnaudoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių prekybos potencialą; pabrėžia, kad būtina atitinkama infrastruktūra, kuri palengvintų bendradarbiavimą tiek su ES, tiek su kaimyninėmis šalimis; atkreipia dėmesį į tai, kad bendradarbiavimas atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje turėtų apimti atitinkamus ES politikos tikslus; pažymi, kad ypač Viduržemio jūros regione esama didelių galimybių gaminti elektros energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių; primena ne vidaus projektų, kaip antai projektų *Desertec*, *Medgrid* ir *Helios*, galimybes, taip pat tolesnės hidroelektrinių Norvegijoje ir Šveicarijoje plėtros galimybes, įskaitant galimybes subalansavimo tikslais; pabrėžia, kad vykdant tokius didelius atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektus reikia ir didelės pridėtinės vertės vietoje;
61. pabrėžia, kad tarptautinis bendradarbiavimas turi būti pagrįstas patikima reguliavimo sistema ir Sąjungos *acquis* atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje, pavyzdžiui, Energijos bendrijoje, kad toks bendradarbiavimas būtų stabilesnis ir patikimesnis;
62. ragina koordinuoti veiksmus su kitais lyderiais technologijų srityje (JAV ir Japonija) siekiant spręsti kylančias problemas, kaip antai žaliavų ir retųjų žemių elementų trūkumo, kurios trukdo naudoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijas;
63. pabrėžia, kad ES būtina plėtoti tvirtą mokslinį bendradarbiavimą ir aiškią mokslinių tyrimų ir bendradarbiavimo atsinaujinančiosios energijos inovacijų srityje politiką su tarptautiniais partneriais, ypač su BRICS šalimis;

Naujovės, moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra bei pramonės politika

64. pažymi, kad Europa, jei ji ir toliau nori pirmauti atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų srityje, turi dėti pastangas, susijusias su pramonės ir mokslinių tyrimų bei technologinės plėtros pajėgumais; pabrėžia būtinybę sudaryti palankesnes sąlygas konkurencinei aplinkai MVĮ veiklai ir internacionalizavimui ir dedant tokias pastangas stengtis sumažinti biurokratinės kliūtis; pabrėžia, kad tik naujovės vykdant mokslinius

- tyrimus ir technologinę plėtrą gali užtikrinti technologinį Europos pirmavimą atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų rinkose; pabrėžia, jog būtina užtikrinti tikrumą privatiems investuotojams; ragina Komisiją skatinti energijos technologijų pramonės strategiją, pirmiausia įskaitant atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijas, siekiant užtikrinti, kad būtų išlaikytas ES pirmavimas energijos technologijų, ypač atsinaujinančiųjų energijos išteklių, srityje;
65. pabrėžia, kad ES pramonė pirmauja vėjo jėgainių sausumoje technologijų srityje ir kad Europos vėjo jėgainių jūroje pramonė turi daug galimybių prisidėti prie pakartotinės valstybių narių, supančių Baltijos ir Šiaurės jūras, industrializacijos;
66. pabrėžia, kad pagrindinis prioritetas yra švietimo įstaigos, gebančios parengti kvalifikuotą darbo jėgą ir kitą mokslininkų ir naujovių diegėjų atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų srityje kartą; šiuo atžvilgiu primena svarbų programos „Horizontas 2020“ ir Europos inovacijos ir technologijos instituto vaidmenį šalinant atotrūkį tarp švietimo, mokslinių tyrimų ir įgyvendinimo atsinaujinančiosios energijos sektoriaus srityje;
67. teikia ypatingą svarbą Europos patentų apsaugos atsinaujinančiosios energijos srityje mechanizmų bendradarbiavimui siekiant palengvinti prieigą prie vertingos ir neišnaudotos intelektualinės nuosavybės; pabrėžia, kad numatytas Europos patentas atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje turėtų būti pradėtas taikyti pirmenybės tvarka;
68. mano, kad tiksliniai moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra taikant esamas priemones turi tapti veiksmingesni ir reiškia susirūpinimą, kad moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra buvo apleisti kai kuriose atsinaujinančiosios energijos pramonės srityse, todėl tam tikrais atvejais kilo prekybos sunkumų; pabrėžia, kad norint ir toliau išlaikyti konkurencingumą ar jį pasiekti ir užtikrinti, kad esamos technologijos išliktų tvarios per visą jų gyvavimo ciklą, būtinos investicijos į tolesnę naujoviškų, atsirandančių ir esamų technologijų, taip pat transporto ir energijos integracijos sistemos, plėtrą; pabrėžia būtinybę investuoti į atsinaujinančiosios energijos mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, ypač pajėgumų, veiksmingumo ir teršalų išmetimo į erdvę rodiklio mažinimo srityje;
69. ragina Komisiją ir valstybes nares investuoti į mokslinius tyrimus, grindžiamus atsinaujinančiosios energijos vartojimu pramoninėms reikmėms, pvz., automobilių sektoriuje;
70. palankiai vertina Komisijos pranešimą, kad 2013 m. ji pateiks komunikatą dėl energetikos technologijų politikos; ragina Komisiją, įgyvendinant atitinkamas Strateginio energetikos technologijų (SET) plano dalis, sutelkti dėmesį į technologijas, dėl kurių didėja atsinaujinančiosios energijos konkurencingumas ir jos integracija į energetikos sistemą, kaip antai tinklo valdymas, kaupimo technologijos ar šildymas ir vėsinimas naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, nenuvertinant pasitvirtinusių atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų, kurios naudojamos daugelį metų;
71. pabrėžia, kad moksliniai tyrimai yra itin svarbūs siekiant naujų ir švarių technologijų plėtros ir įperkamumo; mano, kad SET planas gali svariai prisidėti siekiant, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijos taptų įperkamos ir konkurencingos;

Europinė atsinaujinančiosios energijos skatinimo sistema

72. pabrėžia, kad valstybės narės šiuo metu naudojasi daugybe įvairių skatinimo mechanizmų; pažymi, kad ši parama lėmė didelį augimą, visų pirma esant tinkamai parengtoms paramos sistemoms, tačiau kai kurios paramos sistemos parengtos prastai ir, kaip matyti, yra nepakankamai lanksčios, jog prisitaikytų prie mažėjančių kai kurių technologijų sąnaudų, ir kai kuriais atvejais tai tapo pernelyg didelio kompensavimo priežastimi, taigi buvo užkrauta finansinė našta vartotojams; džiaugiasi galėdamas konstatuoti, kad dėl subsidijų kai kuriems atsinaujinantiesiems energijos ištekliams, palyginti su įprastais energijos gamybos būdais tam tikrose vietovėse, pavyzdžiui, palankioje geografinėje padėtyje esančiose zonose, ten, kur geros galimybės gauti kapitalo, pati mažiausia administracinė našta arba jei taikomas masto ekonomijos principas, pavyko tapti konkurencingiems;
73. pabrėžia, kad tam tikrose valstybėse narėse elektros energijos mažmeninės kainos vartotojams ir pramonei didėjimui įtakos turėjo valstybės įtaka ir kiti veiksniai, įskaitant kylančias iškastinio kuro kainas; primena, kad 2010 m. 22 proc. ES namų ūkių kėlė rūpestį tai, kad jie negalės apmokėti elektros energijos sąskaitų, ir spėja, kad ši problema dabar galėtų būti dar didesnė; pabrėžia, kad energija turėtų būti prieinama visiems ir kad negalima pakenkti pramonės gebėjimui konkuruoti; ragina valstybes nars imtis būtinų priemonių siekiant užtikrinti veiksmingą mažas pajamas gaunančių vartotojų apsaugą, didinant visuomenės informuotumą apie energijos taupymo galimybes ir energijos vartojimo efektyvumo priemones; taip pat pažymi, kad mažėjančios didmeninės prekybos kainos turi duoti naudos ir vartotojams;
74. perspėja, kad per didelės skatinimo sumos dėl pernelyg didelio kompensavimo stabdo technologinę pažangą ir gali sutrukdyti rinkos integracijai, nes jos mažina paskatas kurti naujoviškesnius ir pigesnius produktus; atkreipia dėmesį į tai, kad norint išvengti pernelyg didelio kompensavimo ypač svarbi išmani paramos mechanizmų koncepcija; mano, kad greičiau pereinant prie sistemos, pagal kurią gamintojai turi atsižvelgti į rinkos kainas, skatinamas technologijų konkurencingumas ir palengvinama integracija į rinką;
75. yra įsitikinęs, kad Komisija turėtų remti valstybes nars nustatant ekonomiškai efektyviausius atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir būdą, kaip geriausiai išnaudoti jų potencialą; primena, kad sąnaudų atžvilgiu optimali politika skiriasi atsižvelgiant į paklausos modelį, tiekimo potencialą ir vietos ekonominį kontekstą;
76. palankiai vertina Komisijos pranešimą apie tai, kad ji ketina rengti gerosios praktikos gaires ir nacionalinių atsinaujinančiosios energijos skatinimo nuostatų reformą; ragina Komisiją kuo greičiau parengti gaires, kad būtų užtikrinta, jog dėl skirtingų nacionalinių sistemų nebūtų iškraipoma konkurencija ar sudaroma kliūčių prekybai ir investicijoms ES, siekiant skatinti nuspėjamumą, ekonominį efektyvumą ir išvengti pernelyg didelio subsidijavimo; primygtinai ragina Komisiją šiuo atžvilgiu užtikrinti, kad valstybės narės visiškai laikytųsi vidaus rinkos *acquis*; yra įsitikinęs, kad geriausios praktikos gairės yra svarbus žingsnis siekiant užtikrinti bendrosios energijos rinkos veikimą, ir mano, kad gairės galėtų būti papildytos dabartinių nacionalinių paramos sistemų ekonominio efektyvumo vertinimu, atsižvelgiant į skirtingas joms taikomas technologijas, kad būtų užtikrintas geresnis reguliarios ir laipsniškos nacionalinių paramos mechanizmų konvergencijos palyginamumas ir koordinavimas; yra taip pat įsitikinęs, kad šių gairių įgyvendinimas valstybių narių lygmeniu bus itin svarbus, nes jos gali padėti išvengti nacionalinių paramos sistemų keitimo arba netaikymo atgaline data, nes tai būtų pražūtingas ženklas investuotojams ir galbūt sukeltų didelių ekonominių sunkumų

privatiems asmenims, kurie pagal tokias sistemas investavo į atsinaujinančiuosius energijos išteklius; pabrėžia, kad valstybės narės turėtų užtikrinti šių gairių įgyvendinimą ir kad turėtų būti leidžiama taikyti specialias paramos vietas ir regioninių išteklių plėtojimui nuostatas;

77. mano, kad atsižvelgiant į daugybę valstybėse narėse taikomų paramos nuostatų būtina paspartinti diskusijas apie didesnę konvergenciją ir tinkamą Europos paramos sistemą, taikytiną po 2020 m.; yra įsitikinęs, kad ilgainiui labiau integruota atsinaujinančiųjų energijos išteklių ES lygmeniu sistema, pagal kurią visiškai atsižvelgiama į regioninius bei geografinius skirtumus ir esamas viršvalstybines iniciatyvas ir kuria prisidedama prie bendrų pastangų mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, galėtų padėti užtikrinti ekonomiškai efektyviausią atsinaujinančiųjų energijos išteklių sistemą ir vienodas sąlygas išnaudoti visas jų galimybes; pažymi, kad esama Atsinaujinančių energijos išteklių direktyva sudaro galimybes vyriausybėms naudoti bendras paramos sistemas; atkreipia dėmesį į tam tikrų Europos šalių patirtį, iš kurios akivaizdžiai matyti, kaip bendras požiūris į integruotą elektros energijos rinką sudaro sąlygas apibusiškai naudingoms nacionalinių sistemų naujovėms; prašo Komisiją atsižvelgiant į sistemą po 2020 m. įvertinti, ar ES masto atsinaujinančiųjų energijos išteklių skatinimo mechanizmas būtų ekonomiškai efektyvesnė sistema, pagal kurią būtų galima išnaudoti visų jų potencialą, ir kaip galėtų veikti laipsniška konvergencija;
78. pabrėžia valstybių narių keitimosi geriausia praktika paramos mechanizmų klausimu naudą; atkreipia dėmesį į tai, kad Jungtinė Karalystė ir Italija neseniai pranešė keičiančios paramos sistemą – pereinančios nuo kvotų sistemos prie supirkimo sistemos, nes remiantis panašių geografinių vietovių duomenimis buvo nustatyta, kad paramos supirkimui modeliai pigesni; ragina Komisiją įtraukti šiuos aspektus į dabartinius tyrimus¹ ir į būsimą pasiūlymą dėl gairių;
79. siūlo remtis tokiomis iniciatyvomis kaip Norvegijos ir Švedijos įgyvendinta bendra paramos sistema, kad, kur tinkama, palaipsniui būtų parengtos regioninės bendros paramos sistemos, susijusios su tokiomis bendromis energijos rinkomis kaip *Nord Pool*;
80. ragina biudžeto valdymo instituciją Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai (ACER) suteikti lėšų, kad ji galėtų atlikti savo užduotis ir pasiekti tikslus, išdėstytus reglamente dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo, skaidrumo ir veiksmingumo; pažymi, jog tai yra būtina norint iki 2014 m. sukurti integruotą ir skaidrią elektros ir dujų vidaus rinką;

o

o o

81. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

¹ COM(2012)0271 ir pridedami dokumentai; SEC(2008)0057; *IEE Studies Reshaping „(Quo)(ta) vadis, Europe?“*.